Two Jews = 5 Opinions: Should we laugh or cry? \ Yehoshua Grunstein

A) Difference of Opinion; Good or Bad for the Jews?

מסכת חגיגה דף ג עמוד ב' - "דְּבְרֵי חֲכָמִים כַּדְּרְכוּוֹת וּכְמַשְּמְרוֹת נְטוּעִים כַּעֲלֵי אְסֻפּוֹת נָתְּנוּ מֵרעָה אֶחָד"(קהלת י"ב/י"א)..."בעלי אספות - אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות אסופות ועוסקין בתורה; הללו מטמאין והללו מטהרין, הללו אוסרין והללו מתירין, הללו פוסלין והללו מכשירין. שמא יאמר אדם: "היאך אני למד תורה מעתה?" תלמוד לומר: "כולם נתנו מרעה אחד" – א-ל אחד נתנן, פרנס אחד אמרן, מפי אדון כל המעשים ברוך הוא, דכתיב (שמות כ/א) "וַיִּדַכֵּר אֱ-לֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה", אף אתה עשה אזניך כאפרכסת, וקנה לך לב מבין לשמוע את דברי מטמאים ואת דברי מטהרים, את דברי אוסרין ואת דברי מתירין, את דברי פוסלין ואת דברי מכשירין...". .

Tractate Chagiga 3a- It is written: "The words of the wise are as goads, and as nails well fastened are those that are composed in collections; they are given from one shepherd" (Kohelet 12/11)... "Those that are composed in collections [ba'alei asufot]": These are Torah scholars who sit in many groups [asupot] and engage in Torah study. There are often debates among these groups, as some of these Sages render an object or person ritually impure and these render it pure; these prohibit an action and these permit it; these deem an item invalid and these deem it valid. Lest a person say: Now, how can I study Torah when it contains so many different opinions? The verse states that they are all "given from one shepherd." One God gave them; one leader, i.e., Moshe, said them from the mouth of the Master of all creation, Blessed be He, as it is written: "And God spoke all these words" (Exodus 20:1). The plural form "words" indicates that God transmitted all the interpretations of the Ten Commandments. Since the Sages invariably utilize the Torah itself or the statements of the prophets as the sources for their opinions, there is a certain unity to the study of Torah, despite the numerous explanations and applications. So too you, the student, make your ears like a funnel and acquire for yourself an understanding heart to hear both the statements of those who render objects ritually impure and the statements of those who render them pure; the statements of those who prohibit actions and the statements of those who permit them; the statements of those who deem items invalid and the statements of those who deem them valid.

<u>משנה מסכת אבות דוח-</u> אל תהי דן יחידי, שאין דן יחידי אלא אחד.

<u>Tractate Avot 4/8-</u> Don't judge it alone, as the only one that can judge alone is THE ONE [i.e.- G-d.]

<u>המגן אברהם</u> [הקדמה לאו"ח סימן מ"ח]- "אמנם, המנהגים שנהגו בשרשי התפלה אין לשנות ממנהג מקומו, כי י"ב שערים בשמים נגד י"ב שבטים, וכל שבט יש לו שער ומנהג לבד".

<u>Magen Avraham</u> [Introduction to Code, OC, 68]- Indeed, the customs that are done during davening one should not change one's custom, as there are 12 gates in heaven corresponding to the 12 gates of the tribes, and each tribe has their own gate and custom.

<u>תוספתא סנהדרין</u>

זוא)- משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שימשו כל צורכן הרבו מחלוקות בישראל

Tosefta Sanhedrin

7/1 - Once there were so many students of Shamai and Hillel, that didn't listen/ service their teachers fully, there was an over-abundance of disagreement within the Jewish people.

B) Difference of Opinion- Reflection of Human Beings Learning the Torah

<u>המהר"ל (באר המלה עמי כי)</u> כי אי אפשר שיהיה דעת החכמים על דרך אחד, ואי אפשר שלא יהיה חלוק ביניהם כפי מה שהם מחולקים בשכלם. כי כל דבר ודבר אי אפשר שלא יהא בחינה יותר מאחת לדבר אחד. **שאף אם הדבר טמא, אי אפשר שלא יהיה לו צד בחינה אל טהרה של מה**, וכן **אם הדבר טהור, אי אפשר שלא יהיה לו בחינה מה של אי אפשר שלא יהיה לו צד בחינה אל טהרה של מה**, וכן **אם הדבר טהור, אי אפשר שלא יהיה לו בחינה מה של טומאה**. ובני אדם מחולקים בשכל ואי אפשר שיהיו כל שכלי בני אדם על דרך אחד כמו שיתבאר, ולכך כל אחד ואחד מקבל בחינה אחת כפי חלק שכלו. ועל זה קראם בעלי אסופות, ר"ל שיושבים אסופות ועוסקים בתורה שאף שאף שהם מחולקים בשכלם מ"מ הם מתאספים יחד, וכאשר הם מתאספים יש בהם כל הדעות המחולקות. ואמר "שמא תאמר א"כ האיך אני לומד תורה מעתה., על זה אמר, כלם נתנו מרועה אחד אל אחד נתנן פרנס אחד אמרן מפי אדון כל המעשים," וביאור זה, כי הש"י כאשר נתן תורה לישראל, נתן כל דבר ודבר בתורה כפי מה שהוא. ואמר שדין זה יש בו בחינה לזכות ויש בו בחינה לחובה, ודין של איסור והיתר יש בדין זה בחינה להיתר ויש כאן בחינה לאסור, וכן כשר ופסול יש בחינה אחת הפך האחרת.

Maharal [Beer HaGola pp 20]-_It's impossible for the Sages to have one way of thinking, and it's impossible for them not to be divided amongt them as they are divided in their thinking. For everything can't be examined in just one way. Even if it is impure, it is impossible for him not to have an aspect of purity, and if it is pure, it is impossible for him not to have an examination of impurity. Human beings are divided in the thinking, and thus, it is impossible for all human minds to be thinking alike, as is explained, and to this each and every one receives one aspect as part of his intellect. This is what the composed in collections [ba'alei asufot], who are seated and gathered in the Torah, understood; that although they are divided in their minds, they gather together, and when they gather, they have all the opinions don't agree with one another. He said, "Perhaps you will say, 'How do I learn Torah from now on?' This is what he said: 'All of them gave from one shepherd"....when G-d gave the Torah to Israel, he gave everything In the Torah as it is. And that this law contains an aspect to allow and an aspect to forbid, to make it kosher or to say it is not.

שו"ת אגרות משה [א"ח ד/פס]- אם למחות ביד המקילים לעשות עירוב במאנהעטן... הרי בארתי באריכות בספרי [אגרות משה או"ח ח"א בסימן קל"ט] כל הצדדים שיש להקל ושיש להחמיר, והמסקנא... אין בידנו להתיר נגד השיטות משה או"ח ח"א בסימן קל"ט] כל הצדדים שיש להקל ושיש להחמיר, שאין בידנו למחות ביד המקילין וכשיתקנו= שאסרו...ולכן איני רואה דבר שישנה דעתי בזה. אבל הא כבר אמרתי, שאין בידנו למחות ביד המקילין וכשיתקנו= הרי יהיה מותר לאיזה שיטות, גם הם רבנים גדולים ומי ימחה בהם מכיון שסוברים לפי הכרעתם שיכולין לתקן והם ראוים להוראה.

R' Moshe Feinstein [Igrot Moshe OC 4/89]- Is it the right thing to condemn those that rely on the Eiruv in Manhattan....I already wrote about [the issue of Eiruv] at length [Igrot Moshe, OC, 1/139] ALL the various sides to both be lenient as well as to be stringent, and my conclusion....I have no way to be lenient against those opinions that are stringent... and I see no way to change my mind in this matter. But I've already said, that we have no power [i.e.- "hands"] to condemn those that are lenient, as when they build the Eiruv=it would be permitted according to some authorities, and they too are great Rabbis, and thus, who can condemn them, as they believe, according to their conclusion, that they can build an Eiruv and they have a "right" to pasken.

C) Difference of Opinion= A FULL picture

<u>מסכת ברכות דף ס"ד עמוד א'-</u> אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא; תלמידי חכמים **מרבים שלום בעולם** שנאמר (ישעיהו נ"ד/י"ג("וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך"- אל תקרי בניך אלא בוניך. (תהלים קי"ט/קס"ה) "שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול."ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו **בשלום:**

<u>Tractate Berachot 64a-</u> Rabbi Elazar said that Rabbi Ḥanina said: Torah scholars increase shalom/peace in the world, as it is said: "And all your children [banayich] shall be taught of the Lord, and great shall be the shalom/peace of your children" (Yishayahu 54/13). If all the children of Israel are taught of the Lord, there will be peace for all. The Sages interpreted this verse homiletically: Do not read your children [banayich], but your builders [bonayikh]. Torah scholars are those who build peace for their generation. As it is stated: "Those who love Your Torah have great peace; there is no stumbling block for them" (Tehillim 119/165)... May the Lord give strength to His people; the Lord will bless His people with peace" (Tehillim 29/11)

<u>הרב קוק [עין איה, סוף מסכת ברכות]</u>-השלום האמתי אי אפשר שיבוא לעולם כי אם דוקא ע"י הערך של רבוי השלום. הרבוי של השלום הוא, שיתראו כל הצדדים וכל השיטות ויתבררו איך כולם יש להם מקום, כל אחד לפי ערכו, מקומו וענינו. ...שרק ע"י קיבוץ כל הוא, שיתראו כל הצדדים וכל הדעות הנראות שונות וכל המקצעות החלוקים דוקא על ידם יראה אור האמת והצדק...על כן תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם כי במה שהם מרחיבים ומבארים ומילדים דברי חכמה חדשים...שיש בהם רבוי וחילוק ענינים בזה הם מרבים שלום שנאמר וכל בניך למדו ד'. כי כולם יכירו שכולם גם ההפכים בדרכיהם ושיטותיהם כפי הנראה המה כולם למדו ד' ובכל אמת מהנה יש צד שתתגלה על ידו ידיעת ד' ואור אמתו.

Rav Kook (Ein Aya, end of Berchot) -Real "Shalom" is eternally impossible unless we increase it. Increasing "Shalom" is in the following matter: that every side and every opinion will been seen/heard and analyzed, and thus each will have its place...because only by bringing together all the pieces, facts and ideas that disagree will we see the light of justice and truth....and thus is the way "Talmudic Scholars increase Shalom in the world" ...as the more they have disagreements they increase Shalom...and they will all see the differences in their ways and their points of view, and thus they will see that all are "all your children [banayich] shall be taught of the Lord" and in each they will see yet another side of G-d's wisdom and light revealed through that sage.

D) Difference of opinion= A means to get to the TRUTH

<u>שולחן ערוך [ייד רמיבת--</u>בל החולק על רבו כחולק על השכינה, וכל העושה מריבה עם רבו כעושה עם השכינה....הגה: אבל מותר לחלוק עליו באיזה פסק או הוראה אם יש לו ראיות והוכחות לדבריו שהדין עמו.

<u>Code</u> [YD 242/2-3]- One who disagrees with his Rebbe [i.e.-primary Torah Teacher,] is tantamount to disagreeing with G-d, and one who starts an argument with his Rebbe is like starting an argument with G-d...*Rama's* Glosses- But it's permissible to disagree with him on his Psak-Halacha/Halachik conclusion if he [i.e.- the student] has clear proofs and source that he is right.

<u>מסכת סנהדריון דף ליו עמוד א</u>-דיני נפשות מתחילין מן הצד. מנא הני מילי? אמר רבי אחא בר פפא: אמר קרא "לא תענה על רַב,= לא תענה על רב.

<u>Tractate Sanhedrin 36a-</u> The mishna teaches that in cases of capital law, the judges offering their opinions START from the side benches, where the youngest/less-significant judges sit. From where are these matters derived? Rav Acḥa bar Pappa says: The verse states: "Neither shall you answer in a cause [al riv]" and the Sages interpret: you shall NOT offer an opinion after the Master [al rav], i.e., do not dispute the opinion of the greatest among the judges.

<u>רש"י [שם</u>ן- ...משמע לא תחלוק על מופלא של בית דין. <u>הלכך; לא מתחיליען מיניה, דלמא חזא ליה חובה ולא פלגינא עילויה, ומתחילין מן הצד_</u>

<u>Rashi [ibid]-</u> From here we deduce: DON'T disagree with the GREATEST SCHOLAR of the Beit Din. Therefore, we don't start with him, as if we did, and he would say that the accused is liable, no judge would acquit him. Thus, we start from the side

שו"ת אגרות משה [או"ת, איק"ט]- ה' אדר תשי"ב. מע"כ ידידי הנכבד, הרב הגאון מו"ה ר' מנשה קליין שליט"א...הנה מה שמתנצל כתר"ה במה שחלוק עלי בדבר הלכה- הוא למותר! כי כן דרך התורה שצריך לברר האמת, וח"ו מלשתוק מי שסובר שאינו כן בין לקולא בין לחומרא. ומצד "לא תענה על רב"- עיין בנ"י סנהדרין דף ל"ו בשם המפרשים...דאדרבה-אסור לו לשתוק, אלא הכי אמר קרא; שראוי לעשות בענין שלא יצטרכו לענות על רב, כלומר שידברו הם תחלה, ולא מפני כבודו אלא שיש לחוש שמא לא ירצה התלמיד אח"כ לחלוק על הרב...לכן אף אם יחשוב אותי כתר"ה לגדול= רשאי לחלוק, וממילא מחוייב לומר דעתו ואין מן הצורך להתנצל.

R' Moshe Feinstein [Igrot Moshe OC 1/109]- 5th of Adar 1952. My dear friend, the Rabbi and Gaon, R' Menashe Klein, may he live for many good years, hello and blessings....The fact that you APOLOGIZE in that you disagree with me in a Halachik matter- is futile [i.e.- there's no need for it! As *this is the way of Torah in order to work out the truth, and G-D FORBID shall you be silent when you feel someone is wrong, whether he is stringent or lenient.* In addition, from the perspective of "Neither shall you answer in a cause [al riv]"- see Tractate Sanhedrin 36 and the interpreters there...as [when seeing that source] ALL THE MORE SO- you must not be silent, but rather this is what the verse instructs: you should form the debate in a way that you won't need to disagree with the higher authority, in other words they would speak FIRST. And this is not because of their "honor" [i.e.- it's disrespectful to disagree with a higher authority] but rather *we are concerned that the student won't want to disagree with his teacher* [even though he feels differently]...and thus, even if you see me as a great Rabbi= you can disagree, and thus you MUST disagree and state your opinion, and there is no need to apologize.

שו"ת משנה הלכות [היצ"ב לרב מנשה קליין-...והנה, מאז הדפסתי הדברים בקונטרס "אום אני חומה"...ואחר התיעצות עם הרבה בעו"ם, ...הכשרנו את ה"עירוב" ...האמנם; עתה הוציאו "אגודת הרבנים" מכתב...שאין לתקן עירובין בברוקלין מדינא שהוא רה"ר דאורייתא, "ומי שיסמוך על העירוב הרי הוא מחלל שבת בפרהסיא" ואלו שעשו העירוב מכשילים את הרבים בחילול שבת קודש....והנה, בענין לחלוק על רב בהלכה, כבר פסק לן מרן זה לפני כ"ט שנים שלא זאת שמותר לחלוק אלא שיש חיוב לחלוק לכל מי שחושב שלהלכה אינו.... וא"כ, תמהני על הני תלמידים שלא הגיעו להוראה שלא ידעו מפסק מרן שליט"א.

R' Menashe Klein [Mishne Halachot 8/92]- ...and so, since I published the booklet Om Ani Choma/"I am a Wall....and after consulting many Rabbis...we gave our stamp of approval to the Eiruv...But now, the Agudas HaRabbanim came out with a proclamation...that you shouldn't build an Eiruv in Brooklyn, as it's a biblical public-domain, "and whomever relies on the Eiruv [in Brooklyn] is a Sabbath-violator" and those that set up the Eiruv are directly causing Jews to violate Shabbat....Indeed, regarding disagreeing with a Rabbi in Halachik matters, our great teacher already states 29 years ago, that not only can you, but you must if you believe the Rabbi is wrong...and thus, I am bewildered by these students, that don't even yet have Smeicha/ordination, that don't know of this ruling of our Master ...

שם [חקליז]... והרבה תולים עצמם בקרא ד"לא תענה על רב"...ודייקו מינה שאסור לחלוק על "גדול".... וממילא מותר לבזות אותו הת"ח החולק ...והנה פשוט, דהאומר כן הרי הוא מגלה פנים בתורה שלא כהלכה, דהלכה פסוקה היא דמותר לחלוק על רב וגדול, ואם הוא ענין של איסור: גם חובה איכא ומצוה לעולם איכא לחלוק ולברר האמת ...ואני דמותר לחלוק על רב וגדול, ואם הוא ענין של איסור: גם חובה איכא ומצוה לעולם איכא לחלוק ולברר האמת ...ועתה הגע עצמך; עיקר אזהרת התורה דן אותם לכף זכות; שמחמת שלא למדו הלכה ולכן טעו בטעות גמור כזה ...ועתה הגע עצמך; עיקר אזהרת התורה שהזהירה ש"לא לענות על רב" היתה כדי שלא יירא הקטן מלחוות דעתו...וא"כ, כ"ש; המונעין ת"ח מלחוות דעתם, ומאיימים עליהם בשטויות והבלים, שזה בזיון גדול ועבירה גדולה והם הם המבזים התורה ולומדיה ומגלים פנים בתורה שלא כהלכה ועוברים על רצון הבורא שרצה שהת"ח יאמרו כל אחד דעתו כפי מה שהורוהו מן השמים כדי שיצא הדין לאמתו כי זה עיקר רצון הבורא

Ibid [8/437]-Many use the verse "Neither shall you answer in a cause [al riv]" as their source ...and deduced from it that it's forbidden to disagree with a GADOL...and therefore, they believe they can publically embarrass the Talmudic-Scholar that disagrees....But it's simple, that whoever says so is distorting the Torah, as it's a clear law that it's permitted to disagree with a Rabbi or Gadol, and if we are speaking of a [potential] prohibition= it's an OBLIGATION and a Mitzvah to disagree and discern the truth....But I will try to justify them; as they are not learned, they make this huge mistake...As see for yourself: the main prohibition of the Torah in the verse "Neither shall you answer in a cause [al riv]" was so that someone young will not be scared to voice his opinion...And therefore, all the more so; those that don't allow a Talmudic-Scholar to voice his opinion, and threaten hum with nonsense, is a huge disgrace & sin, they are embarrassing the Torah and those that learn it, distorting the Torah's words, and going against the will of G-d that wanted EVERY Talmudic-Scholar to voice THEIR opinion, as was put in their heads by heaven, so that the TURTH EMERGES, and this is the true will of G-d.

E) Disagreeing= Respect of the OTHER opinion

שו"ת אגרות משה [ייד המח] בדבר שיש לך איזה חשש לקבוע מקומך ב"בני ברק" מצד שבתוך דברי תורה איכא פעמים שאתה אומר שלא כדברי החזון איש זצ"ל; לא מובן שום חשש בזה, ואדרבה; זהו כבודו אשר מזכירים שיטתו בד"ת, ומעיינים שאתה אומר שלא כדבריו אף שהמסקנא דחכם המעיין הוא שלא כדבריו, ולא עלה כלל על דעת החזון איש זצ"ל שלא ימצאו ת"ח שיפלגו עליו ולא שייך שיקפיד ע"ז דאדרבה האמת והשלום אהבו כדאיתא ביבמות י"ד ע"ב על פלוגתא דב"ש וב"ה, ... וא"כ כ"ש וכ"ש שאין לחוש מלהקשות ומלחלוק על גדולי דורותינו אף הגדולים ביותר אבל באופן דרך ארץ

R' Moshe Feinstein [Igrot Moshe YD 3/88]— In this matter, that you are fearful to live in Bnei Berak, as you know that, as you learn Torah, there will be times that you say something against the opinion of the Chazon-Ish, may this Tzadik rest in peace; I don't understand the problem, and all the more so= THIS IS HONORING HIM, as you mention his opinion when learning Torah, look into them deeply, and even though your conclusion is different then his. And the Chazon-Ish himself never thought that everyone would agree with him, as all the more—"The truth and the peace will fall in love" as it says in Tractate Yevamot 14b regarding the difference of opinion between Beit-Shamai and Beit-Hillel...and therefore there is no issue to disagree and question the greatest of Rabbi, but with proper respect.

מסכת יבמות דף סב עמוד ב_-אמרו: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא,.... וכולן מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת.

Tractate Yevamot 62b - They said: 12,000 pairs of students [i.e.- 24000] R' Akiva had, ...and all of them died at the same time because they did not treat each other with respect.... A Tanna taught: All of them died between Pesach to Shavuot.

שולחן ערוך [איז תציג]-נוהגים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת עד ל"ג לעומר, מפני שבאותו זמן מתו תלמידי רבי עקיבא;.... נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג לעומר, שאומרים שאז פסקו מלמות...

Code [OC 493]- It's customary not to get married between Pesach and Shavuout till Lag Baomer, as during that time the students of R' Akivah died...and it's customary not to get a haircut till Lag Baomer, as then it's said that they stopped dying.

הקצי"ב [הקדמהלספרבראשית]- היו צדיקים וחסידים ועמלי תורה, אך לא היו ישרים בהליכות עולמים, על כן; מפני שנאת חינם שבליבם, זה את זה חשדו את מי שראו שנוהג שלא כדעתם ביראת ה' , שהוא צדוקי והוא אפיקורס, ... עד שחרב הבית... שה' יתברך ישר ואינו סובל צדיקים כאלו

Natziv [Introduction to the book of Beresheit]-they were [during the 2nd temple period] righteous, pious and learned, but were not honest in their conduct with other, and thus, because of their baseless hatred in their hearts, they would suspect everyone that didn't act as they did in matters of Halacha, saying he was an Tzeduki or Apostate... till the Temple was destroyed...as G-d is honest/straight, and CAN'T STAND SUCH Tzadikim.

ויקרא פרק כגוט"ו-ט"ז, כ"א -וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה: עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה':.....וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם בכל מושבתיכם לדרתיכם

Vayikra 23/15-16, and 21- And you shall count for yourselves, from the morrow of PESACH, from the day you bring the omer sacrifice as a wave offering, seven weeks; they shall be complete. You shall count until the day after the seventh week, [namely,] the fiftieth day, [on which] you shall bring a new meal offering to the Lord....And you shall designate on this very day [i.e.- SHAVUOUT] a holy occasion it shall be for you; you shall not perform any Melechet Avoda [i.e.- the forbidden acts of a weekday biblical Holiday.] [This is] an eternal statute in all your dwelling places throughout your *generations*.

הרמב"ן [שם ליי]... וצוה בחג המצות שבעה ימים בקדושה ...ומנה ממנו תשעה וארבעים יום שבעה שבועות כימי עולם, וקדש יום שמיני כשמיני של חג, והימים הספורים בינתים כחולו של מועד; בין הראשון והשמיני בחג, והוא יום מתן תורה.

Ramban [ibid, 36]...and [G-d] commanded us in the Holiday of Matzot [i.e.-Pesach] for seven day in holiness...and count from it 49 days, 7 weeks as the days of the universe [i.e.- the 7 days of creation,] and sanctify the 8th day just like we sanctify the 8th day of THE HOLIDAYS/Sukkot [i.e.- the first day after the 49 days or 7 weeks, namley the 50th day, which the Ramban refers to as the "eighth" day as it begins the 8th week,] and the days in between are like Chol Hamoed, like between the first and eighth day of the Holiday [of Sukkot,] which is the day the Torah was given

מדרש [במדבר רבה,פרשת במדבר, פרשה ב]- "איש על דגלו באותות"- ...קדושים וגדולים היו ישראל בדגליהם, וכל האומות מסתכלין בהם ותמהין ואומרים; "מי זאת הנשקפה וגו'"! אומרים להם האומות "שובי שובי... שובי שובי שובי ונחזה בך..." וישראל אומר; "מה תחזו בשולמית"- מה גדולה אתם נותנים לנו? שמא כ"מחולת המחנים"? שמא יכולים אתם לעשות לנו כגדולה שעשה האלהים במדבר; דגל מחנה יהודה, דגל מחנה לנו כך? ראובן, דגל מחנה דן, דגל מחנה אפרים, יכולים אתם לעשות לנו כך?

Midrash [Bamidbar Raba, Parshat Bamidbar, Parsha 2]—"]The children of Israel shall encamp[each man by his division with the flag staffs of their fathers' house" [Bamidbar 2/2 decribing the ecampment of the Jewish people around the Tabranacle in the desert]—Holy and great were Israel by their flags, and all the [other] nations would gaze and them, bewildered, and say; "Who is this who looks forth etc'." Said the [other] nations; "Return, return"….. return, and let us gaze upon you!" The Jews [then] say; "What will you see for the Shulammite"/What great compliment are you giving us? Perhaps like "in the dance of the two camps?" "Perhaps you can do like the great things G-d has done for us in the desert; the flag of Yehuda, the flag of Reuven, the flag of Dan, the flag of Efraim. Can you do this?